748/06

Den 15. maj 2006 blev i sag nr. 67.270:

xxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har 3 invalidedækninger i PFA Pension, klager over, at selskabet med virkning fra 1/8 2005 har vurderet, at hans generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Om klagerens invalidedækninger er det oplyst, at alle tre ordninger giver ret til løbende ydelser, hvis den generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3. En af forsikringerne giver ret til halve ydelser, hvis erhvervsevnen nedsættes med mindst halvdelen.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1951, og at han tidligere har arbejdet som salgsdirektør.

Den 3/2 2001 udfyldte og underskrev klageren en ansøgning om invalidepension og præmiefritagelse. Det fremgår heraf, at han den 23/8 2000 havde fået en blodprop i hjernen. Ved skrivelse af 30/3 2001 bevilgede selskabet midlertidige ydelse i henhold til de tre forsikringer. Samtidig sendte selskabet et opfølgningsskema og meddelte, at sagen ville blive taget op til ny vurdering.

Selskabet fik den 12/6 2001 opfølgningsskemaet retur sammen med lægelige oplysninger. Ved skrivelse af 26/6 2002 til klageren meddelte selskabet, at ydelserne på to af

forsikringerne blev nedsat til det halve, medens den tredje blev udbetalt som hidtil. Bevillingen af ydelser blev ad flere gange forlænget efter indhentelse af fornyede opfølgningsskemaer.

Den 27/6 2004 udfyldte og underskrev klageren et nyt opfølgningsskema. Selskabet indhentede herefter speciallægeerklæringer.

Af erklæring dateret 7/2 2005 fra speciallæge i neurologi J.G. fremgår bl.a.:

"**Vedr. HL's erhvervsevne kan følgende udtales:**

Hvad angår de direkte følger efter hans blodprop i hjernen (de venstresidige symptomer), svimmelheden og de psykiske ændringer/øget udtrætning) er der efter min vurdering tale om forhold der nedsætter hans generelle erhvervsevne. De direkte fysiske gener, hvor selv en velgennemført smertebehandling nok næppe rent erhvervsmæssigt vil flytte meget, vil gøre det vanskeligt for ham på fuld tid at bestride et fysisk krævende erhvervsarbejde. På samme måde vil hans øget udtrætningstendens og problemerne med at overskue mere komplicerede problemstillinger også kunne vanskeliggøre et nyt intellektuelt erhvervsarbejde på fuld tid, hvorimod han nok fortsat vil kunne klare et velkendt arbejde.

Imidlertid er det min vurdering at det er de indirekte følger efter hans apopleksi, nemlig de panikanfald som jeg mistænker ham at lide af, der rent erhvervsmæssigt udgør den væsentligste hindring for ham. Som han beskriver anfaldene er det noget der i sig selv repræsenterer et meget betydeligt erhvervsmæssigt handicap, og det er nok mere dette end hans mere regelrette neurologiske udfald der i dag hæmmer ham. Det falder udenfor mit kompetenceområde at udtale mig om handlingsmulighederne herfor, og det beror på en psykiatrisk vurdering."

Af erklæring dateret 1/5 2005 fra speciallæge i psykiatri H.F.J. fremgår:

"Diagnoser:

Sequelae apoplexia cerebri.

Følger efter svær, langvarig psykisk belastning - og forud for apopleksi.

Konkluderende:

Begge ovennævnte lidelser giver ham det samlede billede af svære kognitive forstyrrelser …

Hans alvorligt handicappende tilstand er i det væsentlige fuldstændig stationær. Som neurologen skriver i sin konklusion, tror jeg det vil være et godt forsøg at sætte ham i behandling med Lamictal, som beskrevet - dette også fordi Lamictal i psykiatrien benyttes forebyggende mod depressioner. Denne patient har en hvis risiko for på længere sigt, at udvikle depression. Han har ikke nogen egentlig panikangst-lidelse, der oftest starter i de senere teenageår - for nogle dog midt i 30-års alderen. Start på denne lidelse efter 45-års alderen er usædvanlig, men kan forekomme. Han har panikangst-lignende symptomer, som jeg mener skyldes den usikkerhed, han oplever på grund af de kognitive forstyrrelser, som jo dels skyldes følger efter hans apopleksi, dels det flere år varende voldsomme arbejdsbetingede stress. Jeg er enig med neurologen i, at han nok fortsat vil kunne klare et velkendt arbejde, dog med fortsat ovennævnte begrænsninger. H.L. vil have meget svært ved at omstille sig til andet, hverken fysisk eller psykisk krævende arbejde."

På baggrund heraf meddelte selskabet ved skrivelse af 14/6 2005 til klageren, at bevillingen af midlertidige ydelser på de tre ordninger ville blive standset med virkning fra 1/8 2005.

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende, at han erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Klageren har i skrivelse af 19/9 2005 til nævnet anført:

"Jeg har følgende kommentarer hertil.

1. Jeg er ikke uddannet jurist, hvorfor dette brev er skrevet ud fra hvordan jeg føler og har det.

2. Jeg har pt en arbejdsuge på 20-30 timer, før min sygdom havde jeg en arbejdsuge på 50-**60** timer, hvilket var 'fulde generelle arbejdsstyrke' (§ 5 stk. 7) i min daværende situation.

3. Min situation er IKKE forbedret inden for de sidste 8-10 måneder, tværtimod. jeg er nu 'tvunget' til at holde hver fredag fri.

4. PFA Pension bemærker i deres brev afsnit 3. min nuværende aflønningsforhold. Dette er irrelevant i denne klagesag. Hvordan min aflønning havde været, hvis jeg ikke havde haft en blodprop står hen i det uvisse.

5. Af J.G.s speciallægeerklæring fremgår at 30 timer/uge medfører mindre arbejdsindsats fra min side. Ofte er denne indsats efterfølgende nede på 10 timer/uge."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 9/9 2005 til nævnet anført:

"Ved vurderingen af, hvor meget erhvervsevnen er nedsat, må det også inddrages, i hvilket omfang H.L.s løn er reduceret i fem års perioden, siden han fik blodproppen, set i forhold til lønnen inden da.

I ansøgningsskemaet om invalideydelser (bilag ...) anførte H.L. i pkt. 4, at hans bruttoløn var 642.510 kr. pr. år. Dette svarer til 53.542 kr. pr. måned. I de to første opfølgningsskemaer fra 12. juni 2001 (bilag ...) og fra 18. februar 2002 (bilag ...), pkt. 3, har H.L. oplyst, at bruttolønnen er 46.800 kr. pr. måned. I opfølgningsskemaet fra 3. september 2002 (bilag ...), pkt. 3, har H.L. oplyst, at bruttolønnen er 46.900 kr. pr. måned. I opfølgningsskemaet fra 27. juni 2004 (bilag ...) har H.L. oplyst, at bruttolønnen er 50.200 kr. pr. måned

…

Vi fastholder, at H.L.s erhvervsevne i ethvert erhverv ikke er nedsat med mindst halvdelen. Der er ikke holdepunkt herfor i de to speciallægeerklæringer eller i en tilsvarende lønnedgang, og det er anført i den ene speciallægeerklæring, at det er bedst for H.L. at arbejde 4-5 timer dagligt."

Selskabet har i skrivelse af 11/10 2005 til nævnet endvidere anført:

"Forsikringen dækker ikke en nedsættelse af erhvervsevnen bedømt ud fra en individuel og usædvanlig høj arbejdstid. Det kunne føre til den uholdbare situation, at en

person, der hidtil havde haft en meget høj arbejdstid, kunne kræve invalidepension, hvis hans arbejdstid blev nedsat til det sædvanlige niveau for fuldtidsbeskæftigede."

Forsikringsbetingelserne for police …281 og …286 har denne enslydende bestemmelse:

"**§ 1. Definition af invaliditet**

Ret til invalideydelse og /eller præmiefritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Forsikrede må dog ikke med forsæt have forvoldt forsikringsbegivenheden.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede efter PFA's skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end 1/3 af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

For police …281 er i policetillæg anført, at der er halve ydelser ved 50 % erhvervsevnetab.

Af forsikringsbetingelserne for Tryghedsgarantien fremgår bl.a.:

"**§ 3. Dækning ved tab af arbejdsevne**

Retten til udbetaling af dækning ved tab af arbejdsevne indtræder når forsikredes arbejdsevne inden det 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne.

En sådan nedsættelse af arbejdsevnen foreligger, når forsikrede efter PFA Personskades skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ret til fuld ydelse indtræder, når forsikredes arbejdsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde arbejdsevne.

Er arbejdsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til mellem en tredjedel og halvdelen af den fulde arbejdsevne, er forsikrede berettiget til halv ydelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres mod præmiebetaling.

Ved vurdering af forsikredes tab af arbejdsevne foretages tillige et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling, som må forventes at sætte forsikrede i stand til at opretholde den i stk. 2 nævnte indtjening, anses arbejdsevnen ikke for nedsat i ydelsesberettiget grad.

Ved bedømmelse af nedsættelsen af arbejdsevnen er det uden betydning, om sikrede på grundlag af situationen på arbejdsmarkedet er - eller efter omskolingen vil være - i stand til at få arbejde svarende til sin uddannelse."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige bilag, må nævnet være enigt med selskabet i, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kan anses for nedsat med mindst halvdelen efter den 1/8 2005. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale invalidepension efter denne dato.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand